

Prof. dr hab. inż. Henryk MADURA
Wojskowa Akademia Techniczna
Instytut Optoelektroniki
Zakład Techniki Podczerwieni i Termowizji
00-908 Warszawa 46, ul. gen. Sylwestra Kaliskiego 2

Warszawa, dnia 06.12.2019 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej mgra inż. Roberta PIETRZAKA

Tytuł rozprawy:

**„Analiza i korekcja błędów amplitudowo - fazowych
wywołanych wibracjami przyrządu w spektrometrze
fourierowskim**

1. Cel badań i tezy rozprawy

Rozprawa doktorska mgra inż. Roberta Pietrzaka jest poświęcona analizie i korekcji błędów amplitudowo-fazowych wywoływanych wibracjami elementów składowych spektrometru fourierowskiego, który przesyła dane pomiarowe z przestrzeni kosmicznej. Wibracje są stałym czynnikiem towarzyszącym instrumentom satelitarnym pracującym na orbicie. Błędy np. w układach optycznych spektrometru (rozjustowanie zespołów optycznych) mogą powstać w spektrometrze w momencie startu rakiety oraz podczas drgań satelity na orbicie.

Praca liczy 133 strony, z tego 122 strony obejmuje zasadniczy tekst pracy, natomiast pozostałe strony to literatura oraz spis rysunków.

Głównym celem rozprawy było opracowanie nowej komputerowej metody korekcji niwelującej w szczególności instrumentalne błędy fazowe, błędy wywołane nieosiowością detektora, błędy próbkowania, błędy spowodowane zjawiskiem intermodulacji.

Takie sformułowanie celu rozprawy było możliwe przy przyjęciu następującej tezy:

„Błędy pomiarów spektrometrem fourierowskim, powstałe na skutek wibracji instrumentu w przestrzeni kosmicznej, objawiające się jako zniekształcenia amplitudowo-fazowe są programowo-korygowane”.

Cele i teza rozprawy są określone właściwie, tematyka jest aktualna i potrzebna, gdyż Planetarny Spektrometr Fourierowski jest bardzo ważnym urządzeniem w misji Mars Express i korekcja danych pomiarowych jest bardzo istotna.

2. Charakter rozprawy (teoretyczny, doświadczalny, konstrukcyjny)

Recenzowana rozprawa ma charakter teoretyczno-doświadczalny. Jako podstawowe źródło danych do opracowania metod korekcji Doktorant stosuje dane z Planetarnego Spektrometru Fourierowskiego (PFS) Misji Mars Express. Autor do opracowania symulacji komputerowych stosuje znane jak i własne oryginalne metody korekcji modulacji amplitudowo-fazowej.

3. Sposób przeprowadzenia analizy źródeł (w tym literatury światowej).

W przedstawionej do recenzji rozprawie Doktorant w trzech pierwszych rozdziałach przeanalizował światowe osiągnięcia dotyczące tematyki pracy doktorskiej. Autor podaje 49 pozycji literatury, które dotyczą zagadnień pracy, w tym w 2 pozycjach (nr 48 i 49) jest współautorem publikacji.

Sposób przeprowadzenia analizy źródeł odpowiada potrzebom rozprawy i należy uznać go za właściwy. Autor wykorzystał różnorakie źródła: publikacje, monografie, doktoraty, doniesienia konferencyjne.

Wybór pozycji z zakresu poprawy błędów amplitudowo-fazowych w spektrometrze fourierowskim jest trafny i wystarczający dla realizacji celów pracy, a sposób ich wykorzystania odpowiedni, co świadczy o dobrej umiejętności wyciągania wniosków z dostępnej literatury.

4. Rozwiązanie postawionego zadania; właściwość przyjętych metod i założeń

Udowodnienie tezy rozprawy, która w szczególności zakłada, że stosując odpowiednie metody i oprogramowanie można skorygować błędy powstałe na skutek wibracji spektrometru fourierowskiego, objawiające się jako zniekształcenia amplitudowo-fazowe wymagało rozwiązania kilku istotnych problemów badawczych.

W rozdziale czwartym pracy część tezy została opisana i udowodniona ponadto w rozdziale tym Autor zaproponował własne metody korekcji modulacji amplitudowo-fazowej. W rozdziale siódmym zweryfikowano przyjętą tezę rozprawy w zakresie korekcji sygnału pomiarowego w oparciu o dane z Planetarnego Spektrometru Fourierowskiego misji Mars Express.

Rozdział ósmy to podsumowanie rozprawy i potwierdzenie realizacji zakładanych do osiągnięcia celów i zadań pracy.

Autor bez zastrzeżeń opisał wymagane do rozwiązania zadania, wykonał pracochłonne badania symulacyjne oraz udowodnił stawianą na wstępie rozprawy tezę.

5. Poprawność przedstawienia uzyskanych wyników (zwięzłość, jasność, umiejętność przekonywania, poprawność redakcyjna)

Rozprawa zredagowana jest w sposób bardzo staranny, napisana ładnym językiem i posiada logiczny układ. Wyniki analiz teoretycznych i prac doświadczalnych przedstawione zostały w rozprawie w sposób zrozumiały i jasny. Wyniki te zaprezentowano na 81 rysunkach.

Na wyróżnienie zasługuje rozdział czwarty z opisem własnych metod korekcji modulacji amplitudowo-fazowej sygnału mierzonego i próbującego oraz opis opracowanego oprogramowania zaprezentowany w rozdziale szóstym.

6. Słabe strony rozprawy, jej główne wady

Praca wykonana jest wręcz wzorowo i trudno doszukiwać się słabych stron rozprawy. Jednak dyskusyjne może być zamieszczanie rysunków z opisami angielskimi bez podawania z jakiej literatury zostały zaczerpnięte.

Ponadto w rozdziale czwartym rozprawy zaprezentowano szereg wykresów widmowych dla intensywności i transmisji, ale trudno z nich określić jakiej wielkości dotyczą obliczane zmiany bo nie podano wartości bezwzględnych.

W ramach dyskusji, proszę Doktoranta o szczegółowe omówienie wykresów ze stron 80, 83, 88, 90, 93.

7. Przydatność rozprawy dla nauk technicznych, przemysłu, obronności kraju

Efekty mikrowibracji są stałym czynnikiem towarzyszącym instrumentom satelitarnym pracującym na orbicie. Szczególnie podatnym instrumentem na te wibracje jest spektrometr fourierowski i z tego powodu wskazanie metody korekcji danych jest istotnym osiągnięciem rozprawy.

Spektrometry fourierowskie są bardzo często stosowane w misjach kosmicznych dedykowanym planetom, w tym Ziemi. Spektrometr fourierowski stał się standardowym przyrządem do badań atmosfery ziemskiej a szczególnie do monitorowania zanieczyszczeń w ramach programów EUMETSAT oraz COPERNICUS. Z tego też względu bardzo wysoko oceniam przydatność recenzowanej pracy dla zastosowań technicznych.

Praca jest szczególnie przydatna do analizy procesu pomiarów widma za pomocą spektrometru fourierowskiego w przestrzeni kosmicznej. Opisane w pracy metody i narzędzia korekcji sygnału korygują wpływ drgań przyrządu pomiarowego.

8. Zaliczenie rozprawy do jednej z następujących kategorii

- a) *niepełniająca wymagań stawianym rozprawom doktorskim przez obowiązujące przepisy,*
- b) *wymagająca wprowadzenia poprawek i ponownego recenzowania,*
- c) *spełniająca wymagania,*
- d) *spełniająca wymagania z nadmiarem,*
- e) *wybitnie dobra, zasługująca na wyróżnienie.*

Stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska mgr inż. Roberta Pietrzaka zawiera wiele ważnych, oryginalnych rezultatów naukowych i spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim sformułowane w Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Pracę uważam za wybitnie dobrą i proponuję rozważyć wniosek o wyróżnienie Autora rozprawy, jednocześnie wnioskuję o dopuszczenie dysertacji do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Warszawa, 6 grudnia 2019 roku

.....
prof. dr hab. inż. Henryk MADURA

